

Friss Újság

Független közgazdasági, irodalmi és társadalmi lap

B. U. É. K.

Klió, a történelem Mujszája íróját meghegyezi és új pergamentkercset vesz elő ládikójából, hogy a beindult 1939-ik évnek minden eseményét tüzetesen feljegyezze. Újév, új lap, új élet!.. Legalább is így kellene ezeknek egymás után következnie, mert ha már új lapot nyitnak számunkra, új élet fejezetünk is kellene, hogy kezdődjék. A mult tapasztalataink okunknak kell és a jövőt új alapokra kell fektetnünk, ha nem akarunk úgy járni, mint favaly. Új bort nem szokásrégi tömlőkbe tölteni. Kezdünk egy új életet, melyben több legyen az örömrünk. Vessünk el jó akaratot, hogy békét arassunk. Vessünk el szeretetet, hogy boldogságot arassunk. Vessünk el munkát, hogy kenyeret kaphassunk. Vessünk el hitet, reményt, szeretetet, hogy a világ szebb, az élet boldogabb legyen!.. Ezek a gondolatok legyenek életvágányaink mellett a sorompók és a figyelmeztető táblák. Jól essünkbe tartisuk: csak annyi örömrre és boldogságra, szerencsére van jogunk és tarthatunk számol, amennyit másnak adunk és szerzünk. Hogy Klió mit jegyez fel javunkra, — az tehát tisztán tőlünk függ... Isten legesodálatosabb bölcsessége abban tündöklök, hogy a balandó ember előtt eltakarta a holnapot, a jövőt. De ha az égboltozat jelenségeiből a meteorológusok kitudják olvasni az idők járását, úgy a történelmi események is előre vetik árnyékukat. A világtörténelem pedig nem más, mint az emberi faj boldogtalanságának története. S éppen ezért ilyenkor, az újév küszöbén boldogabb jövőt kívánnak egymásnak az emberek. Így van ez már emberemlékezet óta, az ember hisz és reménykedik. Hátha az új évben az Ember is önmagára talál és egy jobb, nemesebb, emberhez méltóbb, igazabb, tiszt-

tultabb és magasabb emberi élel szemléleti ultra tér... Adja Isten, hogy úgy legyen és en-

nek reményében kívánunk kedves olvasóinknak: Boldog új élet!

Házassodási láz városunkban

— Rendörkordon egy kávéház előtt —

— A riporter elképzelését a boldog új esztendőre. —

Hölgyeim és Uraim! Öszintén kijelentem, nekem már az idegeimre mennek a lapok örökös egyforma cikkei, amiket a nyomoról, a nyugdíjról, a népkonyháról írnak. Az emberek elfásulnak az ilyenekkel szemben. Már ott tartunk, hogy a saját nyomorúságunk sem hat meg bennünket. Egyetlen mód lenne még a közönséget felrázni a letargiából. Olyan riportokat kellene írni, ami egyezik az iparosok és a kereskedők gazdasági helyzetével. És olyan híreket kell írni, ami érdekli városunk közönségét. Mutatóba egy pár ilyen cikket bemutatok. Ime:

Házassodási láz városunkban

A házasságkötések olyan nagy mérveket öltöttek szeretett városunkban, amire már évtizedek óta nem volt példa. Mindennap harminc-negyen házasságot kötnek. Egy anyakönyvvezető nem is győzi a munkát. A nagy forgalomra való tekintettel pót anyakönyvvezetőt kellett beállítani. Újból divatba jöttek az ugynevezett szerelmi házasságok. A fiatal emberek csak olyan leányokat vesznek el, akiknek nincsen hozományuk. A nősülendő fiatal emberek kimondották, hogy a hozomány megalázó, felesleges. A házasságnak az adja meg a tekintélyt, ha a férfi saját erejéből tartja el a feleségét. És a mai helyzet-

ben ez gyerekjáték. — A városunkban nagyszámban levő és nagy hozománnyal rendelkező leányok között a fiatal emberek komoly elhatározása óriási konsternációt keltett és most mindegyik leány igyekszik letagadni hozományát.

Rendör kordon egy kávéház előtt.

Egyik legnépszerűbb kávéházunkat úgy megrohanta tegnap este a közönség, hogy a tulajdonos rendőri segédletet kért. A kávéházban hering módra ültek az emberek. Egy gonbostút nem lehetett volna leejteni. Ez a hatalmas fellendülése a kávéházi életnek, a zseniális kávésnak köszönhető. Ugyanis a kávéházban bevezette az ugynevezett „nile“ rendszert, ami abból áll, hogy minden vendég, aki belép a kávéházba, a főpincértől száz lejt kap költőpénzre. És amint a példa mutatja: a közönség elmegy a kávéházba. Ez azt jelenti, hogy városunknak egy nagyon megértő lelki közönsége van...

Ugy-e, jó volna, ha a „boldog új esztendőben“ ilyen, vagy ezekhez hasonló, sőt jobb riportokat is írhatnánk?!...

Hirdessen a

„Friss Újság“-ban

Vajjon

egy újabb vízözön idején a bibliai bárkajelenet megismétlődik-e és vajjon ez esetben érdemes lesz-e ebből a világból valamit is átmenteni?...

Vajjon: a Galați megrendítő vasúti szerencsétlenség után városunk Magsztrátusa gondolt-e a kisvasut által veszélyeztetett rozoga Somes hidra?...

Vajjon: ha már odáig jutott a civilizáció, hogy feltalálta azt, hogyan lehet tönkretenni órák alatt évezredes önmagát, — akkor miért nem találja fel már egyszer azt is hogy ennek az ördögi igyekezetnek végét vesse?...

Rhodéziába akarják telepíteni a zsidókat.

(London) — A „Daily Telegraph“ diplomáciai levelezője szerint az angol kormány most azt a tervet vizsgálja, hogy észak keleti Rhodéziában telepítsen le a világ minden részéből ki-vándorló zsidókat.

A rendelkezésre álló terület, mely jóval nagyobb, mint egész Anglia, nagyon gyéren lakott talaja termékeny, éghajlata mérsékelt. Az angol gyarmatügyi hivatal jóindulattal foglalkozik a tervvel.

— A fáradhatatlan kémek Eddig ismeretlen uton tűnt el New Yorkban Allen Dunning amerikai tengerészvezérkari tiszt gépkocsijából egy 600 méteres filmszalag, melyen a legutóbbi flottagyakorlatok legtanulságosab jelenetét örökítették meg. Vele együtt elsőköfáltak egy irattáskát is fontos hadihajóépítészeti titkokkal. Az amerikai titkos rendőrség a kémelhárító osztállyal karöltve szorgalmasan ütogeti bottal a vakmerő tettesek nyomát.

Vajjon: hol van a hiba?...

Egy ilyen kicsiny városnak, mint Satu-Mare, mindig megvannak a maga szenzációi. Egy furcsán öltözött idegen megjelenése, vagy egy elegáns hölgy feltűnése a kis városi aszfalton éppen olyan szenzációt vált ki, mint egy valódiszenzáció. A napokban aztán egy másik szenzációra lettem figyelmes. Három állat sétált az uccán... Na, de ne tessék kérem, engem félre érteni... Valóban három állat volt. Egy kutya, egy macska és egy disznó... A természet nagy állatkertjének e három képlete a legnagyobb lelki nyugalommal sétált a város egyik uccáján. Elnéztem ezt a három állatot, melyeket ellenségekből testvérekké szelidített a nevelés. Aztán eszembe jutott az állatvilágnak az a legtokéletebb kiteljesedése, amelyet mi a teremtés koronájának nevezünk. S végig gondoltam azt a négy esztendő véröntést, melyet a teremtés koronájának ágai két évtizeddel ezelőtt egymás között vitak s' végig kísérttem gondolatban mindazt a sok kint, bosszuságot és szenvedést, melyet az em-

beriség egymásnak azóta is okozott s' befejezésül végig pillantottam azon az intézményes készülődésen, mellyel a jövő nagy leszámolásához testünket-lelkünket hozzáedzzük; aztán azt kérdeztem magamtól: vajjon melyik a nemesebb fajta?... S nem tudom ma sem eldönteni magamban, hogy a gondolkodó, tudatosan gyűlölködő, egyforma képmásu embert egy sorba helyezhetem-e azzal a három különböző formájú, élethivatású és véralkatú állattal, melyeket ugy egymáshoz idomított a nevelés. Vagy talán a nevelésben volna a hiba nálunk is? Hiszen minket iskolák, egyetemek irányítanak a nevelésben. Vagy talán éppen az a baj, hogy a sok bába közt elvész a gyermek?...

a legmodernebb
melltartók
haskötők
Combine
füzök
mérték után
a legújanyo-
sabbban
GROSZ
GIZELLÁ-nál készülnek
Str. M. Viteazul' 24

A felebaráti szeretet a szószéken...

Az új évi hangulat a rádió mellé sodort. Templomi istentiszteletet közvetítettek, prédikációval. Egy-egy után két különböző vallásfelekezet papja beszélt. Két ember, két vallás, két kultur-készültség, két-féle nevelés, stílus, fogalmazási készség stb., ami két istenteremtényt, akik még hozzá Isten szolgálai is, különbözővé tesznek. Smégis, a két pap mintha öszszesbeszélne volna, mindkettő ugyanazt a gondolatot prédikálta. Más szavakkal, más megfogalmazásban, de mindkettő azt hirdette, hogy az emberi együttélés alapja a felebaráti szeretet. Az a tiszta szívből jövő, minden kicsinyességen és egyéni önzésen felül emelkedő szeretet, mely nem ismeri a társadalmi és faji korlátokat s egyformán elítél minden vallás köpenyébe burkolt kezdeményezést, melynek fája az irigység és gyű-

lölet magvából csirázott ki. Olyan szépen hirdették mindakettő két különböző helyen és templomban a szeretetet s olyan bátran és félreérthetetlenül szálltak sikra az üldözöttek érdekében és a gyűlöletnek a vallás álarcá alatt való terjesztése ellen, hogy az az emberiség új-jászulésának gondolatát ébresztette bennem. Az egyház fellépése a gyűlölet ellen nem marad hatás nélkül. A szeretetnek a szószékről hirdetése a legfogékonyabban hat a tömeg lelkére s annak eredménye nem maradhat hatástalanul.

Fogorvosi műszerek,
fogászati kellékek,
rozsdamentes fémek,
gyári árak mellett
beszerezhetők
"Taub" Dental-Depou-
nál
Satu-Mare, Bul. Basarabilor 20.
Telefon: 440-a

A Marzlakó,

aki nem ért meg bennünket.

(Er. tud.) Az ismert közgazdász és szilveszteri vendége a Marzlakó már a harmadik liternél tartottak, amikor huzamosabb hallgatás után a vendég megszólalt:

— Egy dolog van még amit nem értek, ez pedig az, hogy önöknek oly bőven meg van mindenük, miért panaszkodnak, hogy szegények?

— Ő — szolt a közgazdász, — azt könnyen megmagyarázhatom. Minél többet termelünk, annál jobban leesnek az árak és akkor természetesen mindenki tönkre megy.

— Bocsássa meg tudatlanságomat, de én úgy képzeltem, ha az árak alacsonyak lennének, mindenkinek boldognak kellene lenni. Ahonnan jövök, ott mindig örülök annak, ha ma olcsóbban kaphatunk meg valamit, mint ahogy tegnap kaptuk. Ez hozzásegít ahhoz, hogy olyasmit is megvegyünk, amire másképp nem lett volna módunk.

— Ez bizony gyöngye ellenvetés — mondta a közgazda — és attól félek, hogy önöknek a Marzban kissé primitív közgazdasági nézeteik vannak. Mi ezen már rég tulvagunk. A dolog úgy áll, hogy mi megtakarított pénzünkkel nagyobb

és tökéletesebb gyárakat építettünk, amelyek kevesebb munkással és alacsonyabb áron több árut termelnek. De minthogy kevesebb munkás dolgozik, kevesebb árut vásárolnak, minél fogva sok gyárat be kell zárunk. Ezáltal még több ember válik munkanélkülivé és még kevesebbet lehet eladni. Ez a termelékenység csodája, amelynek lehetőségei korlátlanok.

— Értem, értem — mondta a vendég kissé bizonytalanul. — De nekem úgy tűnik föl, hogy ha a lakosság nem tudja megvenni az árukat, amikor azok olcsók, nem sokat használna az sem, ha megdrágítjuk azokat. Az én gyakorlatlan szememben ez a berendezkedés olyannak tűnik föl, mint amely mindenkit szerencsétlenné tesz.

— Nem tagadom — válaszolt a közgazda, miközben egy újabb litert hozott, ezt a részletkérdést még nem oldottuk meg. Prosit!...

— Boldogabb új évet kívánok maguknak, — szolt a Marzlakó és fenéig üritette a poharát...

— EGY TELJESEN JÓKARBAN levő, kitűnő márkájú írógép olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Szinésznő uccai merénylete.

(Paris) Fantasztikus és vakmerő merényletet követett el Mariani Angelica, egy Párisban élő olasz színésznő dr. Boulanger párisi orvos, híres kozmetikus ellen: a színésznő nyílt uccán megtámadta az orvost és borotvával össze-vissza vagdalta az arcát.

Dr. Boulanger eszméletlenül, vértől borítottan rogyott le a párisi aszfaltra. Beszállították a klinikára, ahol remélik, hogy sikerül felépülnie. A színésznőt a rendőrségre vitték ahol kijelentette, hogy tettét bosszúból követte el.

Teljes bizalommal fordult dr. Boulangerhoz, aki Páris egyik leghíresebb kozmetikusa és megoperáltatta vele az orrát; a műtét azonban nem jól sikerült és a színésznő kénytelen volt eltorzított arccal járni

hónapokon át. Először való elkeseredésében és azért, mert hosszu ideig nem kapott szerződést a rosszul sikerült műtét miatt, elhatározta, hogy nyanyolany eszközzel áll bosszút az orvosán, mint ahogy őt tette csúffá és elékteleníti az orvos arcát. A színésznőt, aki merénylete után semmi megbánást sem mutatott, a párisi rendőrség letartóztatta.

Legdivatosabb
Női és férfi
Téli kabátok

öltönyök mérték után is
készülnek

KLEIN ELEK

készruha nagy áruházában
P. Bratianu 23.

HIRES

Felolvaszerkesztő

és lapfőigazgató:

Jolánthy B. Zoltán

Legyen meg a Te akaratod!

Ó Istenem, hiszen a Te akaratod, hogy annak születtem, aki vagyok, hogy azaz legyek, akivé lettem. Te határoztad el mindezt felettem. Miként csillagaid fűződ az égbe, úgy teremtetted engem a föld színére, mint rügyet fakasztasz a száraz ágon, akként lettem én is e világban a nem kérdeztél engem Ó Uram, Isten,

akarok-e lenni, létezni itten?...

Azt sem kérdeztél, mely népbe, családba verjek én gyökeret, szőlőkenjek virágba, hogy szőke és kékeszöld vágyom-e lenni?

S fogom-e így az életet szeretni, ahogyan alkottál, mély sötét szemekkel,

ahogyan sujtottál nagy tüzes sebbe, tudok-e élni majd e sorban, amit adtál

igy, ahogy engemet szivedből fogadtál

a ahogy mást nem érzek, csak bűntető karod, de Istenem, ez a Te akaratod!...

Ki farkast és bárányt küldtél e világra, farkast, hogy a bárány friss húsát kívánja, ki adtat: legyenek, hatalmasok és gyöngék s erős állataid a védtelen megöljék, hogy kergessék őket s ne legyen menekülők, hogy a gyengéknek gyengeség legyen a vétkük!

és mindig az erősnek adassék igazság... de mi a mi részünk? mennyi vigasztalás?

mikor itélkező szavadat hallatod? Ám legyen meg Uram a Te akaratod!...

Gyenge vagyok én már küzdelemre, harcra, nincs gondolatom gondolni magamra,

csak állok a viharban, verjen rajtam végig, nem bánom: bántsanak, gyalázzanak vérgig,

ha tőröd Istenem, ha büntetlenül hagyod,

legyen mindvégig a Te akaratod! Mi célok a kinnal nem fűrkészem, kérdem,

ellenségeimet én meg nem itélem, nem hívom ellenük bosszú haragot, úgy legyen Uram, ahogy Te akartad!...

Magamnak nem kérek irgalmat, kegyelmet, csak gyermekeinket őket jaj, ne verjétek,

ne bántsd, Istenem, ne engedd bántani,

Hadd az én véremmel őket megváltani!

Te tudod, nagy Isten, semmi vétkük nincs

abban, hogy születnek, hogy szünnének itten,

mint a harmatcseppben tükrözők világod,

bennük a Te lelked látott napvilágot s minnek is sujtánád a fénylő harmatot?

Legyen meg Uram a Te akaratod!...

Ó nekik irgalmaz, csak őket ne verjed, kiket földre hívott Isteni kegyelmed: a lányt: a galambot, a fiút: a bárányt.

akik nem imádtak sose aranybálványt,

és ha új vizözönradul majd a földre, hogy ami ellened azt mind elsöpörje, mentad meg a Gyermekeket, építs nekik bérkát

s majd az Ararátnak első olajját. Tenéked szentelti s az első dallamot: hogy legyen meg Uram a Te akaratod!...

(-)

Házaladás házvétel esetén forduljon teljes bizalommal

Kaufmann

ingatlan forgalmi irodájához
Piața Brătianu No. 7.

Azt olvastuk valahol, hogy az amerikai colgatei egyetemen Dr. Donald A. Lavid tudós professzor egy előadása közben azt fejtette, hogy megállapítása szerint a gondolkodás elhatározást nagyon meggyorsítja, ha a gondolkodó fejlettre áll. Ennek a tanításnak nem várt következménye lett. Az összes vicclapok megemlékeztek róla és a nagy pénzfejedelmeknek azt ajánlották, hogy álljanak fejlettre, mert úgy gyorsabban tudnak üzleikkel kölni. Dr. Lavid azóta beszüntette az előadását...

Nénapokra legszébb ajándék

ÉLŐ-vagy CSEREPESEVIRÁG

Ujévi legszébb ajándék

Pintye Testvérek virágüzletében P. Brătianu 8.

— Itt a piros — hol a piros. A fenti elnevezésű játékot mindenki ismeri. Solyom Gábor tuznádi lakos még nem ismerte. A kozmási vásáron ő is megismerte. Bodoki Gyula kolozsvári lakos tanította meg. Nem is került sokba. Mindössze hater lejt tandíjat fizetett. — A tanítómestert a törvényszék most 6 hónapra ítélte.

Erzsébetmalom és Olajgyár
SATU-MARE
TELEFON: 63.

— Kertészek vizagája. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a mezőgazdasági kamaráknak, mely rendelet szerint azok a kertészek, akik virágtermeléssel foglalkoznak és virágot árusítanak, valamint azok a kertészek, akik gyümölcsfa és szőlőültványokat termelnek és adnak el, kötelesek gyakorlati vizsgát tenni egy később megállapítandó időben. E vizsga letétele alól fel vannak mentve azok a kertészek, akik kertészeti iskolát, vagy gazdasági akadémiát végeztek s erről oklevelük van. Gyakorlati vizsgát csak azok tehetnek, akik ki tudják mutatni, hogy a kertészet terén 5 év óta folytatnak gyakorlatot. A kertész-tanulók 4 évi gyakorlat után szintén tehetnek vizsgát.

Önnek is van szerencséje

csak meg kell fogni... Vásároljon sorsjegyet

PALÁDI

sorsjegyi irodájában Str. Crisana 4 sz. alatt szerencsés számokat kap.

— Ki lehet szegény? A bélyegtvörvény 23 szakasza a szegénységi bizonyítványra vonatkozólag a következőket rendel: A törvény értelmében szegénynek tekintendő az a személy, akinek munkából származó jövedelme, vagy nyugdíja az évi 12 ezer lejt meg nem haladja. Telek, vagy földbirtokból származó jövedelemnél a határ évi 5 ezer lejt. Nem lehet kiállítani szegénységi bizonyítványt olyan egyéneknek, kinek házastársa a most ismertetett követelményeknek meg nem felel, valamint olyan kiskorú gyermekeknek sem, akiknek szülei az elmondott feltételek figyelembevételével nem minősíthetők szegényeknek.

— Csak a cégszövegek szerepelhetnek a kereskedelmi levélborítékokon. Január elsején életbelépett a posta hirdetés elhelyező koncessziója s ezzel kapcsolatban a posta rendeletet adott ki, amellyel a cégnyomások kereskedelmi levélborítékok és levelezőlapokon csak a cégszövegek szerepelhetnek. Vagyis a cég neve, pontos címe, telefonszáma, az esetleges befizetési számla száma, továbbá a cég védjegye. Egyéb reklámat, vagy más szöveget nem szabad a kereskedelmi levélborítékokra és levelezőlapokra nyomni, mert azok különilleték alá esnek.

DAC és más gyártmány

gyermekköcsök nagy választékban

legolcsóbban

HERRMANNAL

Bul. Basarabilor No. 11
Telefon: 251.

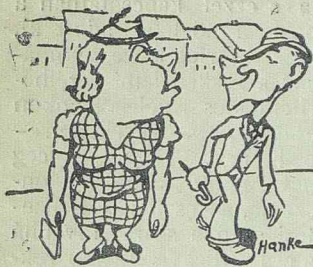
— Aranypénzek a Rajna homokjában. A Le Soir francia lap jelenti Eupenből, hogy a Rajna hullámaiban fürdő gyermekek a parti homokban francia, amerikai, holland és schweizi aranypénzeket találtak és belőlük több mint 35 ezer márka értékűt szedtek össze. A német hatóságok a lelet helyén pótkutatást rendeztek, de eredménytelenül. Miután a hivatalos felhívásra az aranyak jogos tulajdonosa nem jelentkezett, a német állam birtokába kerültek.

— A száz frankért elköttya-vetvált Rembrandt kép. A Le Cadet című belga lap híradása szerint a mult csütörtökön egy brüsszeli árverésen kalapács alá került, ócska kép 100 frankon kelt el. Szakértők vizsgálata kiderítette, hogy az értéktelennek hitt kép eredeti Rembrandt festmény, melyet ezelőtt kétszáz évvel loptak el tulajdonosától. A kép címe Rachel siratja fiait és értéke többmillió frank.

— Másfél hónap alatt minden pert be kell fejezni. București jelntés szerint az igazságügyminiszter rendeletet küldött az összes bíróságokhoz, hogy a pereket a leggyorsabban le kell tárgyalni. A jövőben a bíróság nem adhat több hónapos terminusokat, hanem minden pert másfél hónap alatt be kell fejezni.

A hét humora

A korzón

— Én a huszároknál szolgáltam
— Na, ne mondd és mi voltál ott?
Hogy mi? Kedves nővér egy lókor-
házban.

— Egész éjjel nem aludtam, hanem
a holnap esedékes váltómra gondol-
tam.

— Miért nem szolt nekem?
— Oh, talán Ön segíthetne raj-
tam?

— Hogyne. Kitűnő altató porom
van.

Vőlegény: igazán szeretném tudni
hogyan tudódott ki, hogy titokban
jegyzetek vagyunk?

Menyasszony: Igazán nem tudom,
mert akinek elmondtam, mindenki
titoktartást ígért.

— Hová megy azzal a nagy cso-
kor virággal tanár ur?

— Haza.

— Valami családi ünnepség van
odahaza?

— Még nem tudom, de a felesé-
gem ma reggel megcsókolt. Ebből
pedig azt sejttem, hogy vagy a szü-
letésnapja van, vagy a házasságunk
évfordulója.

— Azt írja a vőlegényem, hogy
már alig várja azt a percet, mikor
a világ legszebb leányát elveheti.

— O a gazember! Mikor már
veled jegyezte el magát.

A Viktóriában

Törzsvendég beszél az ebédutáni
feketekávé mellett:

Volt egy grófnak egy nagyszerű
lova, amiért a zsidó lókupecsek ke-
rek ezer pengőt ígértek, de a gróf
nem akarta odaadni. Egy napon ép-
pen távozott tőle egy kupec, a Kohn,
amikor a lovász hírül hozta, hogy a
ló sántít. Rögtön a zsidó után kül-
dött és eladta neki a lovat potom
kétszáz pengőért.

Kohn boldogan lefizette a vétel-
árat, de mire lement az istállóba, a
ló már megdöglött. Na most mit csinál-
jon? Elsietett abba a kávéházba,
ahol a lókupecsek szoktak összegyűl-
ni és ott kihirdette, hogy a lovat ki
fogja sorsolni. Tíz reflektáns akadt
és mindegyik vett egy huszpengős
jegyet.

Az egyik megnyerte, mire Kohn
elvezette az istállóba, ahol egy döglő
lova találták.

— Mi ez? Te becsaptál. — kiabál-
ta a nyertes, hiszen ez egy döglött
ló.

— Nu egy döglött ló, de mit kia-
bálsz úgy, itt van vissza a husz pen-
gőd.

— Na igen, de mit fog szólni a
többi?

— Micsoda többi? Hát nyertek
azok?

Visszapillantás.

Az 1938 ik esztendő is
éppen olyan nyomasztó kö-
rülmények között indult,
mint amilyenel most lé-
pünk az új esztendőbe. A
most egy évi Szilveszter
est sem nyújtott reménytel-
jesebb kilátásokat a mainál.
És eltelt. Jól esik vissza
pillantani mind arra, ami
elmult. Ezekben a rohanó
időkben, amikor olyan tul-
zsfoltak az események,
hálás az ember, ha vissza
tekinthet. Hiszen olyan tel-
mérhetetlen a történelem
irama. A mai esztendő
jobban zajlanak, több ese-
ményt halmoznak egymás-
ra, mint azelőtt évszázadok.
Panaszunk nem lehet. Nem
unatkozunk. Ennek a nem-
zedéknek alaposan kijutott
a változatosságból. Szem-
tanuja lehetett annak a vilá-
gnak, amely szörnyű nyug-
talanságának legelképesztő
több lázgörbójét írja és az
eseményt az elcsattanás pil-
lanatában készen, házhöz
szállítja. A polgár, a mai
idők szenvedő hőse csak
élvezi, ezt a saját bőrén
nyargaló esemény-tul-
tengést és hálás a sorsnak, ha
megengedi, hogy a végére
érjen egy-egy esztendő pro-
gramjában lepergetett törté-
néseknek. Pillantsunk csak
vissza, legalább nagy voná-
sokban fogjuk össze 1938
év eseményeit. Az esztendő
legmagasabb pontjáról te-
kintsünk vissza a megtett
utszakaszra. És alig fogjuk
elhinni, hogy mindezt átél-
tük, egy rövid esztendő
alatt. Ami belpolitikailag tör-
tént velünk az is a gyors
cselekvések jegyében zajlott
le. A Goga kormány vilá-
lámszerű letűnése az új
alkotmány megszavazása, a
halálbüntetés bevezetése, a
vasgárdának és a politika
szenvedélyének gyökeres
kiaparálása a nagy töme-
gekből, az új közigazgatási
törvény, az új tartományi
beosztás és általában az
ország tekintélyének vissza-
állítására irányuló komoly

munka, az egész elmult esz-
tendő alatt igyekezett lé-
pést tartani azzal az iram-
mal, amelyet az idők dik-
táltak.

Ami az 1938 év világpo-
litikáját illeti, az igazán vé-
gig táncolt az idegeken. Az
egész esztendő a háboru
küszöbén állott. Telítve volt
a pusztulás hangulatával.
A kezdeményezést Német-
ország tartja kezében. És
attól a pillanattól kezdve,
hogy március havában a
német csapatok bevonulnak
Ausztriába és azt Anglia és
Franciaország minden tilta-
kozása ellenére Németor-
szághoz csatolják, egymást
érik a meglepetések. Április
12-én az ausztriai népsza-
vazással, amely szinte 100
százalékos eredménnyel pe-
csételi meg a csatlakozást,
véget ér Németország első
nagy lépése, hogy rövidesen
elkezdődjön a csehországi
szudeta-ügy. Mindenki tudja,
hogy mit élt át a világ szeptem-
ber havában. A moz-
gosítások harci zaja, a há-
boru előszele nehéz heteken
keresztül nyugtalanított, míg
szeptember 30-án München-
ben Chamberlain, Hitler,
Mussolini és Daladier át-
vágják a gordiusi csomót.
Tovább nem is kell rész-
letezni a dolgokat. Azóta
sem szűnik meg a nagy
diplomáciai versenyfutás. A
diplomáták, az államfők
állandóan uton vannak, a
fegyvergyárak szédületes
tempóban dolgoznak, a
gyűlölet óráról-órára nö-
vekszik és érezzük, hogy
ismét kritikus esztendőbe
léptünk át. Soha nem állott
bizonytalanabb esztendő e-
lőtt a világ, mint 1939 kez-
detén. Fogjuk meg szeretet-
tel egymás kezét, kapaszkod-
junk meg jól az össze-
tartozás szent adottságában,
hogy átlábolhassuk az elő-
tűnk sötétlő nehézségeket.

Aktuális öt szó: Hátralé-
kos előfizetését szíveskedjék mi-
előbb rendezni.

Hol vásároljunk

Vásároljunk a „FRISS
UJSÁG”-ban hirdető
céreknél, mert ez a lap
csak a százszázaléko-
san megbízható cégek-
nek a hirdetésait közli.

A hirdetővel és velünk
szemben is kedves figyel-
met tanúsít, ha vásárlá-
sainál a „FRISS UJ-
SÁG”-ban megjelent
hirdetésekre hivatkozik.

Fuchs

József

Biztosítási és
ingatlanforgalmi
irodája

Satu-Mare

Str. Dr. Pop Valer 4.
(Sugár-ut)

TELEFON: 32.

Szeplő és májfolt

ellen

a leghatásosabb szer a

**Béress-féle
arc kenőcs
Mindenütt
kapható**

Írógép

számoló
számológép
speciális

javitó-műhelye

Pató Béla

műszerész

Satu-Mare

Piața Brătianu Nr. 7.

Élő Ponty és harsa

mindennap 8 órától 11-ig a
kisplocon (Gh. Lazar u.)
egésznapon át Calea Traian
7 sz. alatt

Sefcsik-nél

Vidékieknek speciális csoma-
golás.

A

VICTORIA

kávéházban esténként a hír-
neves LANTOS olgányprí-
más szórakoztató és tánc-
zenét játszik. Csütörtökön,
pénteken és szombaton reg-
gelig nyitva. Szolid árak.

„Friss Ujság”

Független

közgazdasági, irodalmi,
és társadalmi lap

Apare tot a doua săptămână

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Satu-Mare

Str. Cuza Vodă 30.

Telefonszám: 249.

Előfizetési árak:

Romániában: — egy évre 200 Lei
Magyarországon: — egy évre 6 P.
Jugoszláviában: — egy évre 100 D.
Csehszlovákiában: — egy évre 90 Kc.

Kéziratokat nem adunk vissza. —
Minden cikkért annak írója felel. —
Csak válaszbélyeggel ellátott leve-
lekre válaszolunk levélben.

Tip. Hirsch, Satu-Mare.